

Jaarverslag 2023

ALGEMEEN

Bestuur

Het afgelopen jaar is voor Stichting Beter Zeist goed verlopen. Halverwege het jaar vertrok waarnemend voorzitter Egbert Visscher uit het bestuur. Tegelijkertijd werd vicevoorzitter Wim de Braak de nieuwe voorzitter. Wel blijft Egbert het bestuur nog adviseren en deelwerkzaamheden uitvoeren. Na het vertrek van Anton Moll van Charante werd hij als secretaris medio 2023 opgevolgd door Martine Speekenbrink. Verder trad eind 2023 Maria van den Boer tot het bestuur toe als vicevoorzitter. Daarmee is het bestuur weer voltallig.

Ter ondersteuning van het bestuur functioneren de werkgroep Fysieke omgeving, werkgroepen ad hoc voor afzonderlijke projecten en bestuursadviseurs. Piet van Driel verzorgde ook dit jaar de technische aspecten van de websites en de administratie waaronder de verzendingen.

Taken

Het bestuur onderhield contact met het netwerk donateurs, buurt- en milieu- en andere maatschappelijke organisaties/groepen, politieke partijen/fracties in Zeist en de provincie Utrecht. Waar nodig werden buurt- en dorps- en groene organisaties ondersteund. Veel werk werd verricht voor de thema's omgevingsvisie, wonen en bouwen, groen en landschap, milieu en biodiversiteit en klimaat, mobiliteit en invloed van burgers. Bij het laatste gaat het om burgerparticipatie bij ontwikkeling van de fysieke leefomgeving en formele inspraak naar de raad. Verder adviseerde de stichting nog het mede gestarte burgerinitiatief 'Geopark Heuvelrug, Gooi en Vecht'.

Er werd een voorzichtig financieel beleid gevoerd. Dat zorgde voor een gezonde positie van de stichting. Dat is van belang voor verwachte uitgaven voor uitvoerende activiteiten en beroepsprocedures.

OVERZICHT ACTIVITEITEN

Ondanks weerstanden die Stichting Beter Zeist en haar partners tegenkwamen konden veel activiteiten worden uitgevoerd voor de korte of langere termijn. Daarbij werd samengewerkt met buurt-, dorps- en groene organisaties. Tussen de organisaties werden onderling taken verdeeld om dubbel werk te voorkomen. In het kort ging het onder meer om de volgende activiteiten van Beter Zeist.

Petities tegen boskap

- Aanvullende ondersteuning van de petities tegen beoogde boskap van KNVB in Austerlitz (16.000 ondertekenaars), WA Hoeve te Den Dolder (3.500) en Huis ter Heide West (4000).
- Idem ondersteuning van de petitie vanuit Zeist e.o. tegen de 4^e aanvliegroute voor Schiphol (47.000 ondertekenaars).
- Het in het kader van de concept Eerste Omgevingsvisie Zeist organiseren van een petitie '*Zeist moet groen blijven*' (1.600 ondertekenaars).

Burgeramendementen Omgevingsvisie

- Inspraakreacties over de concept Eerste Omgevingsvisie Zeist (EZO).
- Opstelling van 3 *burgeramendementen* ondersteund door 318

medeondertekenaars en 13 actieve buurt- en groene organisaties met duizenden leden. Het ging om *amendementen* over *groene ambities* en *burgerparticipatie* over het raadsvoorstel EZO. Het waren de eerste burgeramendementen in Nederland. 2 ervan werden gewijzigd unaniem aangenomen evenals het door Beter Zeist opgestelde raadsamendement over *verankering van bestaand beleid in EZO*. Ook werden enkele aanvullende raadsmoties door B&W overgenomen.

Amendement uitbreiding bebouwde kom

- Over de voorgenomen aanpassing Kaart bebouwde kom Wet Natuurbescherming zijn zienswijzen ingediend en werd ingesproken. Een deel van de suggesties werd overgenomen zoals voor Kerckebosch, Sanatoriumbos, en stroken bos langs de A28 en Amersfoortseweg. Voor enige grote projecten in het kader van programma Hart van de Heuvelrug werd echter voorgesteld vroegtijdig te besluiten om het beschermingsregiem te beperken. Dit gebeurt door beoogde bouwvlakken op te nemen in de bebouwde kom(men) waardoor automatisch de Bomenverordening Zeist zal gelden. Deze biedt echter weinig bescherming tegen boskap en verplicht ook niet tot boscompensatie.
- Vergelijkbaar met de amendering van de Omgevingsvisie Zeist werd met ondersteuning van Beter Zeist een burgeramendement ingediend en behandeld. Het merendeel van de raad vindt meer bouwen dan Zeist nodig heeft nu kennelijk belangrijker dan het vroegtijdig opofferen van bos en natuur. Alleen NDZ, SP en Zeister Belang steunden het burgeramendement. Tegen het besluit zal beroep worden ingesteld.

Bouwprojecten

- Op allerlei manieren waaronder informatie, inspraak en overleg is aandacht besteed aan een aantal ontwikkeltrajecten voor nieuwbouw en transformatie. Denk bijvoorbeeld aan de projecten Rabo Facet, Eikenstein, Dreef 2, Vollenhove Vooruit, WA Hoeve, Huis ter Heide-West en -Zuid, gebiedsvisie Station Dribergen-Zeist. Voor de onderhanden bouw langs de Utrechtseweg leidde dat uiteindelijk tot aanvaardbare aanpassingen.
- Actualisering van de eerder in december 2022 opgestelde notitie 'Onderbouwing bouwambitie van gemeente Zeist en omgeving'.

Verkeer en parkeren

- Een beroep werd ingesteld tegen het verkeersbesluit afsluiting viaduct Huis ter Heideweg. Daardoor zal er voor autoverkeer een knip ontstaan tussen Zeist en Huis ter Heide.
- Over de parkeerbeleidsnota is met betrokken ambtenaren gesproken maar dat leidde helaas niet tot aanpassingen van het concept.

Natuur

- De gemeente deed gezien haar besluitvormig over projecten weinig met de uitgesproken zorgen van burgers en maatschappelijke organisaties over aantasting van hun groene woon- en leefomgeving.
- Over de ontwikkeling van een Plan van aanpak voor het uitvoeringsprogramma Biodiversiteit werd een eerste overleg gevoerd.

Overig

- Uitgevoerde activiteiten en procedures die nog lopen en mogelijk resultaat gaan opleveren.
- Behalve de aandacht die werd gegeven aan de activiteiten via pers- en publiciteitsmedia is als basis voor de informatievoorziening de nieuwe website onderhouden. Deze is vooral gericht op nieuwsvoorziening en inhoudelijke thema's. De oude website blijft op de huidige site als rubriekarchief bestaan. De huidige website beterzeist.com is ook toegankelijk via beterzeist.nl.

- Het opzetten en ondersteunen van de website www.krachtvanzeist.nl, een burger actieplatform voor woon- en leefomgeving en invloed van burgers in Zeist en omstreken. Dit actieplatform werd ingezet als ondersteuning bij de burgeramendementen over de Omgevingsvisie Zeist en raadsvoorstel uitbreiding van de bebouwde kom ten behoeve van mogelijkheden voor vroegtijdige boskap.
- Voorwaardelijke activiteiten t.b.v. de organisatie, de partners, donateurs/contacten o.m. door middel van voorlichting en publiciteit.

AANDACHTSPUNTEN VOOR HET GEMEENTEBELEID

Op basis van de ervaringen van 2023 en voorgaande jaren worden onderstaand vijf aandachtspunten genoemd voor het gemeentebeleid waaraan Stichting Beter Zeist haarbijdrage levert.

- **Meer regie en (burger)participatie bij ruimtelijke ontwikkelingen**
 - Vroegtijdig bij beleidsvisies en -plannen en bij het opstellen en gebruiken van toetsingscriteria voor projectplannen en omgeving.
 - Idem bij de opzet en regeling van participatie- en inspraak (verordening) en soortgelijke initiatieven, met name het Handvat burgerparticipatie voor private initiatieven.

Een gebrek aan regie en (burger)participatie tast de kwaliteit van de besluitvorming aan en leidt tot minder maatschappelijk draagvlak.
- **Vasthouden aan de groene grenzen bij woningbouw**

Deze oproep ligt in het verlengde van de Petitie RED Zeist van voorjaar 2021 en de petitie in 2022 en 2023 in Zeist. De meeste partijen beloofden voor de verkiezingen niet in het groen te gaan bouwen. Hoe verhoudt zich dat tot de besluitvorming van de raad?
- **Grote bouwambitie Zeist aanpassen aan reële behoefte aan woningen**

In verband met de lokale en regionale bouwambities heeft Stichting Beter Zeist eind 2022 een analyse gemaakt van de diverse onderliggende scenario's voor woningbouw in Zeist. Dat laat zien dat de huidige bestuurlijke ambitie de wens volgt van de gemeente Utrecht om samen met de omliggende gemeenten een metropoolregio Utrecht te worden. Dat heeft weinig te maken met een evenwichtige verdeling van woningbouw in de Randstad en in geheel Nederland.
- **Prioriteit voor beheerplannen en beheerplannen groen**

Stichting Beter Zeist heeft meestal samen met de groene groepen reacties gegeven op visies en beheerplannen voor parken, plantsoenen en ander groen en biodiversiteit. Uit de raadsvoorstellen blijkt - ook qua beschikbare budgetten - een structureel gebrek aan prioriteit voor dergelijke belangrijke opgaven. Gelukkig werd er wel op basis van externe gelden onderhoud gepleegd aan watergangen in landgoederen van de Stichtse Lustwarande.
- **Gemeentelijke voorlichting verbeteren**

Stimuleren van toepassing van een transparante en toegankelijke overheid op basis van de Gemeentewet en de Wet open overheid (Woo). Denk aan toegankelijkheid van raadsinformatiebijeenkomsten en niet-selectieve, objectieve voorlichting op alle niveaus. Zo gaf in 2023 de gemeente de inwoners vrijwel geen duidelijke, objectieve voorlichting over de eerste omgevingsvisie Zeist en

zeker niet over de onderliggende beleidskeuze voor verstedelijking. Hetzelfde gold voor de uitbreiding van de Bebouwde kom Wet natuurbescherming. Ook bij andere beleidsdocumenten schoot de voorlichting tekort zoals over mobiliteit en parkeren.

Voor een overzicht van de opzet en werkwijze van Stichting Beter Zeist de [brief naar de raad](#) d.d. 10 januari 2023. Voor het overige wordt verwezen naar het **overzicht van Nieuwsflitsen** <https://beterzeist.com/nieuws-toegelicht/> en de rubrieken op de website, waaronder de deelrubriek Jaarstukken. Indien nodig kunnen onderliggende documenten worden opgevraagd. Zie verder voor de acties over burgeramendementen; www.krachtvanzeist.nl.